

והרי בארנו אבדה, ולא נאבדת, ולא אבודה. כמו כן הצדיק אבד. אבוד או נאבד לא כתוב, אלא אבד. זהו שכתוב אבדה האמונה, בשביל כך - והשיב את הגזלה או את האבדה וגו'.

רעיא מהימנא (רועה הנאמן)

אמר הרועה הנאמן, מקומות יש בגיהנם רשומים למחללי שבתות בפרהסיא, ולא חוזרים בתשובה מאותו חלול, וממנים עליהם. ואף כך יש מקומות בגיהנם לאותם שמגלים עריות, ולאותם שמגלים פנים בתורה שלא כהלכה, ולאותם ששופכים דם נקי, ולאותם שנשבעים לשקר, ולאותם ששוככים עם נדה או בת אל נכר או זונה או שפחה. ואף כך למי שעובר על שס"ה לא תעשה.

רכ"ח חטא יש מקום בגיהנם, וממנה עליו. ושטן יצר הרע שלו ממנה על כל החטאים והמקומות והממנים שלו. ואם חוזר בתשובה, מה כתוב? מחיתי כעב פשעיך, נמחו הרשומים של הרשעים של המקום של הגיהנם מכל חטא וחטא.

ויש חטאים רשומים למעלה, ולא למטה. ויש שרשומים למטה ולא למעלה. ויש שרשומים למטה ולמעלה. נמחו למטה - נמחו למעלה, אחר שחזר בתשובה. ועוד בארו בעלי המשנה, רשע - עוונותיו חקוקים לו על עצמותיו. צדיק - זכיותיו חקוקים לו על עצמותיו. למה? כדי להיות רשומים בין בעלי החטאים שלהם להודע בהם, וקול יוצא עליו: זהו רשע, ישרפו עצמותיו בגיהנם.

ובארנו, נשמות של רשעים הן הן המזיקים בעולם. והדין שלהם בארו עליהם בעלי המשנה, שנשמתם נשרפת ונעשית אפר

והא אוקימנא אבדה, ולא נאבדת, ולא אבודה. פגוונא דא, (ישעיה נז) הצדיק אבד, אבוד, או נאבד, לא פתיב, אלא אבד. הדא הוא דכתיב אבדה האמונה, פגין פן והשיב את הגזלה או את האבדה וגו'.

רעיא מהימנא

אמר רעיא מהימנא, דוכתין אית בגיהנם, רשימין למחללי שבתות בפרהסיא, ולא חזרין בתשובתא מאותו חלול, וממנן עלייהו. ואוף הכי דוכתין אית בגיהנם, לאינון דמגלי עריין, ולאינון דמגלין פנים בתורה שלא כהלכה, ולאינון דשפכין דם נקי, ולאינון דאומין לשקרא, ולאינון דשכבין עם נדה. או בת אל נכר, או זונה, או שפחה, ואוף הכי, לעובר על שס"ה לא תעשה.

לכל חובא, אית דוכתא בגיהנם, וממנא עליה. ושטן יצר הרע דיליה, ממנא על פלהו חובין, ודוכתין וממנן דיליה. ואי הדר בתשובתא, מה כתיב, (ישעיה מד) מחיתי כעב פשעיך, אתמחו רשימין דרשיעייא דדוכתא דגיהנם מכל חובה וחובה.

ואית חובין רשימין לעילא, ולא לתתא. ואית דרשימין לתתא, ולא לעילא. ואית דרשימין לתתא ואתמחון לעילא. ואתמחון לתתא אתמחון לעילא, בטר דאחד בתשובתא. ועוד אוקמוה מארי מתניתין, רשע עונותיו חקוקים לו על עצמותיו. צדיק, זכיותיו חקוקים לו על עצמותיו. אמאי. בגין למהוי רשימין בין בעלי חוביהון, לאשתמודעא בהו, וקלא נפיק עליה, האי רשע איהו ישרפו עצמותיו בגיהנם.

ואוקימנא, נשמות של רשעים הן הן המזיקים בעולם. ודינא דלהון אוקמוה עליהו מארי

מתניתין, דנשמתהון נשרפת ונעשית אפר תחת כפות

הן המזיקים בעולם. והדין שלהם בארו עליהם בעלי המשנה, שנשמתם נשרפת ונעשית אפר

תחת כפות רגלי הצדיקים. ובמה נשׁרפים? באש הפסא, שנאמר בו (דניאל ז) פְּרִסְיָה שְׁבִיבִין דִּי-נור גְּלַגְלוּהִי נור דְּלָק. (ונהר דינור שופע ויציא) מארבע חיות של אש שפּוֹכְבִים אֶת פְּסָא הַדִּין, שהוא אֲדֻנְיִי, דִּין שֶׁל הַמְּלָכוֹת דִּין.

ואותו נהר נאמר בו, (שם) נהר דינור שופע ויציא מלפניו. נשמות הצדיקים טובלות ונטהרות בו, ונשמות הרשעים נדונים בו, ובוֹעֲרִים לִפְנֵי כְּמוֹ קֶשׁ לִפְנֵי אֵשׁ, וְהִינּוּ אֵשׁ אוֹכֶלֶת אֵשׁ. יְהוָה הוּא חֲמָה. וְנִרְתִּיקוּ - אֲדֻנְיִי וְהִינּוּ הַסּוּד שֶׁפָּרְשׂוּהוּ, לְעֵתִיד לְבָא מוֹצֵיא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא חֲמָה מִנְּרִתִיקָה; צְדִיקִים מִתְּרַפְּאִין בַּהּ, וְרַשְׁעִים נְדוּנִים בַּהּ.

ומהחיות של פסא הדין הנה יורד אריה של אש לאכל את הקרבנות, אותם הממנים על כל איבר שחטא מחבל קטגור אחד, כמו שבארורה, עשה עברה אחת - קנה לו קטגור אחד. ומיד שיורדת אש של גבוה ושורפת את אותם איברים ופדרים ואמורים של פרים וכבשים ועתידים ועזים, יהנה"ה שיורד כאריה של אש לשרף אותם, נשׁרפים האיברים שלהם, נשׁרפים המשחיתים שממנים עליהם, ומתפפרים חטאי ישראל, שהם איברי השכינה.

באותו זמן מתקרבות החיות הממנות על הזכיות, שהם מכפא הרחמים, שהיא תשובה, האם העליונה. ובמה מתקרבים? בשם יהנה"ה שנגנס בהם. ומשום זה הקרבן ליהנה"ה. שאין מי שיכול לקרב חיות ויסודות שלהם אלא שמו, שמקרב בשמו מים לאש, ולא מכבים זה את זה, ומקרב רוח לעפר ולא מפריד אותו.

באותו זמן, אלו השלמים, חיות ויסודות, ונקראים קדשים, שאין טמאים ביניהם. ועוד, שלמים

רגלי הצדיקים. ובמאי אתוקדון. באש דכורסיא, דאתמר ביה, (דניאל ז) פּוֹרְסִיָּה שְׁבִיבִין דִּי נור גְּלַגְלוּהִי נור דְּלִיק. (ונהר דינור נגיד ונפיק) מד' חיוון דאשא, דסחרין לכורסיא דדין, דאיהו אדני, דינא דמלכותא דינא.

וההוא נהר, אתמר ביה, (דניאל ז) נהר די נור נגיד ונפק מן קדמוהי. נשמתהון דצדיקייא, טבלין ומתדכין ביה. ונשמתהון דרשיעי, נדונין ביה, ואתבעירו קמיה, פקש לפני אש, והינינו אש אוכלת אש. יהוה איהי חמה. נרתיקה דיליה, אדני. (דף ר"א ע"א) והינינו רזא דאוקמוה, לעתיד לבא מוציא הקדוש ברוך הוא חמה מנרתיקה צדיקים מתרפאין בה, ורשעים נדונין בה.

ומחיוון דכורסיא דינא, הוה נחית אריה דאשא למיכל קרבנין, אינון דממנן, על כל אבר דחב מחבל קטיגור אחד, כמה דאוקמוה, עשה עברה אחת, קנה לו קטיגור א'. ומיד דנחת אש של גבוה, ואוקיד לון לאלין אברין ופדרין ואמורין דפרים וכבשים ועתודים ועזים. יהנה"ה דנחית כאריה דאשא לאוקדא לון, אתוקדון אברים דלהון, אתוקדון מחבלים דממנן עליהו, ומתפפרין חובין דישראל, דאינון אברים דשכינתא.

בההוא זמנא, חיוון מתקרבין דממנן על זכוון, דאינון מפורסיא דרחמי, דאיהי תשובה, אימא עלאה. ובמה מתקרבין. בשם יהנה"ה, דעאל בהון. ובגין דא, קרבן ליהנה"ה. דלית מאן דיכיל לקרב חיוון ויסודין, לאעלאה שלם בינייהו, אלא שמיה, דקריב בשמיה מים לאש, ולא מכפה דא לדא, וקריב רוחא לעפרא, ולא מפריד ליה.

בההוא זמנא, אינון שלמים חיוון ויסודין, ואתקריאו

לקרב חיות ויסודות להכניס שלום ביניהם אלא שמו, שמקרב בשמו מים לאש, ולא מכבים זה את זה, ומקרב רוח לעפר ולא מפריד אותו.

באותו זמן, אלו השלמים, חיות ויסודות, ונקראים קדשים, שאין טמאים ביניהם. ועוד, שלמים